

GENEL TANITIM

COĞRAFYA ANABİLİM DALI

PROGRAM ADI: Coğrafya

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: Coğrafya

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: **Doktora**

ANABİLİM DALI BAŞKANI: Prof. Dr. Mehmet Ali Özdemir

PROGRAMIN KISA TARİHÇESİ VE GENEL BİLGİLER:

T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesinde doktora düzeyinde eğitim ve öğretim faaliyetini sürdüren Coğrafya Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 2006 yılında kurulmuştur. Coğrafya DR Programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, Coğrafya alanında doktora derecesi (PhD) almaya hak kazanmaktadır. 2007-2008 öğretim yılında ilk öğrencilerini alan Coğrafya Anabilim Dalı ilk öğrencilerini 2008-2009 öğretim yılında Coğrafya Anabilim Dalından mezun etmiştir. Programda kadrolu olarak görev yapan iki (2) Profesör Doktor, dört (4) Doktor Öğretim Üyesi ve üç (3) Araştırma Görevlisi olmak üzere dokuz (9) öğretim elemanı bulunmaktadır.

PROGRAMIN MİSYONU:

Coğrafya alanında sürdürülebilirlik anlayışını önceleyen, değişime ve gelişime açık, ahlaki ve etik ilkelere bağlı, toplumsal duyarlılık ve sorumluluk sahibi, sorun çözme yeteneği gelişmiş, nitelikli coğrafyacı ve coğrafya alanı ile ilgili problemleri tespit edip, alternatif çözümler üretebilen ve çok yönlü bir bakış açısıyla savunabilen akademisyen adayları ve coğrafya eğitiminin sahip olduğu konumu iyileştirecek yeniliğe açık adayları yetiştirmek.

PROGRAMIN VİZYONU:

Eğitim ve öğretim kalitesini sürekli geliştiren, sürdürülebilirlik felsefesini benimseyen, yetiştirdiği bireyler ve gerçekleştirdiği bilimsel çalışmalar ile coğrafya alanında gelişime katkı sağlayan, kurumun itibarını ulusal ve uluslararası alanda ön plana taşıyabilecek bir anabilim dalı olmaktadır.

PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:

PEA1: Coğrafya alanının gelişimine katkı sağlayan ve yön veren ulusal ve uluslararası saygın eğitim kurumlarında araştırmacı olarak görev alırlar,

PEA2: Akademik gelişimlerine devam ederek üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğretim üyesi adayı olurlar, ayrıca T.C. Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere diğer kamu kurumlarında görev alırlar.

PEA3: Coğrafya alanında araştırma yapan Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanan şirketler başta olmak üzere özel şirketlerde görev alırlar.

ELDE EDİLEN DERECE:

Programı başarıyla tamamlayan mezunlara alanında doktora diploması verilir.

KABUL VE KAYIT KOŞULLARI:

Programa öğrenci başvuru ve kabulünde, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin “Lisansüstü programlara başvuru esasları” ve “Lisansüstü programlara öğrenci kabulü” maddeleri uyarınca yapılmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün doktora programlarına başvurularda; ALES puanı, lisans mezuniyet notu, Yabancı Dil notu ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. İlgili yönetmeliğe <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> web adresinden ulaşılması mümkündür.

EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Coğrafya Anabilim Dalı Doktora programı müfredatı, öğrencinin meslek kariyerine veya aynı disiplinde eğitimini sürdürmesine olanak sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Müfredatta yer alan her bir ders program çıktılarını destekleyecek nitelikte hazırlanmıştır. Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programı müfredatında yer alan derslere <https://sosbil.aku.edu.tr/anabilim-anasanat-dali-program-mufredatlari/> adresinden ulaşılabilir. Program, akademik kariyer yapmayı isteyen öğrencilere yüksek lisans düzeyinde aldıkları eğitimi bir üst düzeye taşıyabilecekleri bir platform sağlamaktadır. Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programının müfredatı paydaş görüşleri doğrultusunda çağın gereksinimlerini karşılayacak şekilde düzenli olarak güncellenmekte ve yeniden düzenlenen ders programı ve ders içerikleri ile programa devam eden öğrencilerin coğrafya alanında donanımlı hale gelmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programı için eğitim planı, Anabilim Dalı Başkanı ve öğretim üyelerinden oluşan Anabilim Dalı Kurulu tarafından sürekli olarak incelenmektedir ve eğitim planında yer alan derslerin içerik, değerlendirme, öğrenim çıktıları, ders planı vb. bilgilerinin standart bir şekilde sunumu ve uygulama birliği için her derse ait ders planı Bologna Bilgi Paketine tanımlanmaktadır. Eğitim planında yer alan tüm derslere ait bilgiler dönem başında bu sistem yardımı ile güncellenmektedir. Ayrıca Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programı ders içeriklerini paylaşma, duyurular vb. için enstitü web sayfası ve AKÜ OBS ders yönetim sistemi kullanılmaktadır.

MEZUNİYET KOŞULLARI

Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az sekiz ders ve 24 kredi ile uzmanlık alan dersi, seminer, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 240 AKTS kredisinden ve yeterlik sınavından oluşacak şekilde düzenlenir. Seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması dersleri kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan öğrenci doktora yeterlik aşamasına geçebilir. Doktora programlarını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç öğrencinin kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup, azami tamamlama süresi ise 12 yarıyıldır. Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlayanın azami süresi ise dört yarıyıldır. Doktora programında, öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CB veya bunun

üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması gerekir. Ders dönemini başarı ile tamamlayan öğrenci doktora yeterlik sınavına girmeye hak kazanır. Doktora programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Söz konusu sınava girme koşul ve sınav sürecine, başarı şartına vb gibi durumlara ilişkin tüm hususlar Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde yer almaktadır. Yeterlik sınavında başarılı bulunan, tez önerisini ve tezini Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri kapsamında belirtilen şartları yerine getirerek savunan ve başarılı olan öğrenci mezuniyete hak kazanmış olur. Yalnız öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için Yönetmelikte belirtilen yayın şartını yerine getirmesi gerekmektedir. Buna ek olarak eğer öğrenci 8 yarıyıldan önce mezun olmak isterse (en az 3 TİK'e girmiş olmak koşulu ile 7. Yarıyıl sonunda) yine ilgili Yönetmelikte belirtilen erken mezuniyete ilişkin yayın şartını yerine getirmesi gerekmektedir. Bu durumdaki öğrenci eğer tez savunmasından başarılı olmuşsa, yayımlanan söz konusu bu makale ile EYK kararı ile öğrencinin sekizinci yarıyıldan önce mezun olabileceği için gerekli olan 240 AKTS tamamlanmış olur. Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin dijital kopyası ve en az üç adet ciltlenmiş nüshası ile YÖK Ulusal Tez Merkezince gerekli görülen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi EYK tarafından onaylanan öğrenciye doktora diploması verilir. EYK başvuru halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemlerine başlanmaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz.

SINAVLAR, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME (BAŞARI DEĞERLENDİRME):

Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Bu doğrultuda Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

Başarı Notu: AA BA BB CB CC DC FF ve DZ

Katsayısı: 4,00 3,50 3,00 2,50 2,00 1,50 0,00

100'lük Sistemdeki Karşılığı: 90-100 85-89 75-84 70-74 65-69 50-64 49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

a) YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.

b) YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.

c) DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

PROGRAM ÇIKTILARI

PÇ1: Yüksek lisans yeterliklerine dayalı olarak coğrafya alanı ve yakın disiplinlerdeki kavramlar, kuramlar, ilkeler ve olgular ile ilgili kapsamlı ve sistemli bilgi sahibidir.

PÇ2: Coğrafya bölümleri ve birbirleriyle ilişkileri, etkileşimleri, yönetimi, politikaları ve stratejileri konularında detaylı bilgi sahibidir.

PÇ3: Coğrafya alanına özgü araştırma yöntemleri hakkında ileri düzeyde bilgi sahibidir.

PÇ4: Coğrafya alanı ve yakın disiplinlerdeki bilgiler, kuramlar, modeller arasında ilişki kurarak bilgileri birleştirir ve araştırma yaparken geliştirir.

PÇ5: Coğrafya alanı ve yakın disiplinlerdeki bilimsel bilgileri, kuramları, yöntemleri, modelleri analiz ve sentez ederek eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.

PÇ6: Coğrafya alanı ile ilgili yasal mevzuatı analiz ederek öneriler geliştirir.

PÇ7: Coğrafya alanı ile ilgili karmaşık sorunları tespit eder, sistematik ve yaratıcı bir şekilde çözerek alternatif kararlar geliştirir.

PÇ8: Araştırma ve yenilik yapabilmek için farklı alanlardan bilgileri birleştirir, yeni bilgi ve işlemleri geliştirir ve sorunları çözer.

PÇ9: Yazılı ve sözlü etkili iletişim ve sunum becerileri gösterir. Etkin iletişim kurar ve grup çalışması yapar.

PÇ10: Alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımları (Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Programları) ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.

PÇ11: Örgüt/Kurum, iş ve toplumsal etik değerlerine uygun davranmanın yanında, sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir ve sektörün bu konularda çözüm üretmesine katkı sağlayacak çalışmalar yapar.

PÇ12: Temel hak ve hürriyetleri gözetir, insanlar ve kültürler arasındaki farklılıklara duyarlı olur, hoşgörü ve saygı gösterir.

PÇ13: En az bir yabancı dili akademik düzeyde kullanır.

PÇ14: Ulusal ve uluslararası kurumlarda görev aldığı alanla ilgili olarak sürekli kendini yeniler ve geliştirir.

PÇ15: Bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak alanıyla ilgili bir araştırmayı planlar, yürütür, değerlendirir ve rapor halinde sunar.

Programın yürütülmesine ilişkin ayrıntılı bilgi için [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) ve [Enstitü web sitesinde](#) yer alan Anabilim Dallarına ve Programlara ilişkin diğer açıklamalara bakınız!.

Program Öz Değerlendirme Raporuna Ulaşmak için [tıklayınız!](#)

Program Akran Değerlendirme Raporuna Ulaşmak için [tıklayınız!](#)